

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 16/08-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. januára 2008 predbežne prerokoval návrh Ing. E. A., N., zastúpenej advokátom JUDr. J. S., L., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/89/07-K z 19. septembra 2007, za účasti Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií, a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. E. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 20. novembra 2007 doručený návrh Ing. E. A. (ďalej len „navrhovateľka“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/89/07-K z 19. septembra 2007 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“), doplnený podaním doručeným 17. decembra 2007.

Z návrhu vyplýva, že namietaným rozhodnutím uložil výbor navrhovateľke pokutu „vo výške 51 900 Sk, podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. za omeškanie s doručením písomného oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov orgánu určenému v čl. 7 ods. 5 tohto ústavného zákona“.

Výbor uložil navrhovateľke pokutu na tom základe, že ako verejná funkcionárka porušila povinnosť podať v ustanovenej lehote oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“).

Navrhovateľka k omeškaniu s odovzdaním oznámenia uviedla, že k nemu došlo „z vážnych osobných a zdravotných dôvodov a nie z nerešpektovania zákonom určenej povinnosti“.

Ďalej navrhovateľka poukázala na to, že už vo svojom „vyjadrení na žiadosť výboru NR SR zo dňa 20. 7. 2007 (...) uviedla ako dôvod omeškania pracovnú zaneprázdnenosť, pričom (...) sa zároveň výboru NR SR ospravedlnila. V tom čase (...) pracovala ako riaditeľka Z. v N., pričom v marci 2007 sa menil majiteľ obchodného centra. Nový, zahraničný majiteľ (...) vyžadoval pri prechode majetkových práv (...) vysoké pracovné nasadenie a časté služobné cesty mimo trvalého bydliska“.

Okrem tohto navrhovateľka argumentovala tým, že „mala v rozhodujúcom období veľké problémy súkromného charakteru. 24. januára 2007 bolo (...) 20 ročné manželstvo rozvedené (...), následne v ďalších mesiacoch (...) sa neúspešne pokúšala o majetkové vysporiadanie BSM s bývalým manželom, ktoré do dnes nie je vyriešené. Táto komplikovaná životná situácia bolo o to náročnejšia, že po rozvode manželstva sa starám sama o 2 maloleté deti (...), pričom spolu s nami žije moja 71 ročná matka, ktorá je po ťažkej onkologickej operácii a vyžaduje si sústavnú opateru“.

Navrhovateľka ďalej uviedla, že *„toto stresujúce a psychicky náročné obdobie bolo aj dôvodom výrazného zhoršenia môjho zdravotného stavu“*, preto *„absolvovala množstvo odborných vyšetrení vo fakultnej nemocnici v N., v M. v N. a v N. v K., kde sa aj podrobila náročnej liečbe“*. Následkom zhoršenia jej zdravotného stavu je v súčasnosti *„bez zamestnania a stáleho príjmu“*.

Navrhovateľka je presvedčená o tom, že pri *„rozhodovaní vo výbore NR SR zohral dôležitú úlohu aj fakt, že (...) odišla z vrcholovej politiky, čím (...) stratila oporu a politické krytie zo strany poslancov NR SR“*.

Vzhľadom na uvedené dôvody je navrhovateľka presvedčená o tom, že *„skutočnosti, ktoré zapríčinili (...) omeškanie s podaním oznámenia funkcií, zamestnaní, činností, majetkových pomerov sú dôvodmi osobitného zreteľa a sú nielen ľudsky ale aj právne ospravedlniteľné“*.

S poukázaním na uvedené navrhovateľka žiada, aby ústavný súd *„tieto právne skutočnosti“* preskúmal a rozhodnutie výboru sp. zn. VP/89/07-K z 19. septembra 2007 zrušil.

Pretože návrh navrhovateľky neobsahoval niektoré zákonom ustanovené náležitosti, ústavný súd ju 29. novembra 2007 vyzval na odstránenie nedostatkov jej návrhu. Navrhovateľka napriek tejto výzve ústavného súdu neuviedla ani v doplnení návrhu z 13. decembra 2007 žiadne nové relevantné dôvody, ktoré by spochybňovali porušenie povinnosti podať v ustanovenej lehote oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Splnomocnený právny zástupca navrhovateľky poukázal na to, že jeho *„klientka spracovala svoj návrh so mnou dňa 16. 11. 2007, avšak podávala ho sama, nakoľko čakala na lekárske potvrdenie od riaditeľa N. K.“*.

II.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavnému súdu v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (ďalej len „orgán“).

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky.

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde je účastníkom konania navrhovateľ a výbor.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Vychádzajúc z obsahu návrhu možno konštatovať, že navrhovateľka nespochybňuje skutočnosť, že oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu podala „23 dní po zákonom určenej lehote“, ale poukazuje na to, že dôvody uvedené v tomto návrhu, z ktorých niektoré neuviedla vo svojom vyjadrení adresovanému výboru na ospravedlnenie omeškania s podaním uvedeného oznámenia, pretože ich považovala za dôverné, sú „*dôvodmi osobitného zreteľa a sú nielen ľudsky ale aj právne ospravedlniteľné*“, a preto „*mala byť na výbor NR SR pozvaná, kde by (...) mala možnosť vysvetliť dôvody (...) konania*“. Navrhovateľkine argumenty vo svojej podstate smerujú k ospravedlneniu jej konania osobnými dôvodmi, ktoré by mal podľa nej ústavný súd zohľadniť ako hodné osobitného zreteľa.

Ako vyplýva z § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, predmet tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je jednoznačne obmedzený výlučne na posúdenie konania navrhovateľa ako verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými

ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Primárnym impulzom vzniku tohto konania je konanie verejného funkcionára, ktorý je povinný plniť povinnosti vyplývajúce pre neho z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Ďalším krokom determinujúcim konanie ústavného súdu o opravnom prostriedku je konkrétne rozhodnutie výboru a v neposlednom rade je ním návrh navrhovateľa, ktorým žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie preskúmal.

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. b) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tento ústavný zákon sa vzťahuje na funkcie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejným funkcionárom na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a čl. 8 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a čl. 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie: **a)** či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2; **b)** aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára; **c)** aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky; **d)** svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára; **e)** svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela

a nepľnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu oznámenie podľa odseku 1 podáva iný verejný funkcionár určenému výboru.

Ústavný súd vychádzajúc z obsahu návrhu a z jeho doplnenia považuje za podstatné, že navrhovateľka nenamieta, že bola ako verejná funkcionárka v zmysle citovaných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu povinná predložiť výboru oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok do 31. marca 2007, ani to, že túto povinnosť v ustanovenej lehote nesplnila.

Pretože tak urobila „až 23. 4. 2007, t. j. 23 dní po zákonom určenej lehote“, začal výbor proti nej konanie, výsledkom ktorého bolo prijatie namietaného rozhodnutia.

Následne navrhovateľka iniciovala na ústavnom súde začatie konania o preskúmanie namietaného rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí navrhovateľ preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo v rozpore s týmito ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z citovaného ústavného zákona neporušil. V prípade navrhovateľky však táto podmienka splnená nie je a z podaného návrhu, ako už bolo prv uvedené, naopak vyplýva, že navrhovateľka nijako nespochybňuje porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a nepopiera, že písomné oznámenie nepodala v stanovenej lehote, t. j. do 31. marca 2007.

Preskúmaním návrhu navrhovateľky a jeho doplnenia, ako aj s prihliadnutím na ďalšie s vecou súvisiace skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je zjavne neopodstatnený.

Zjavná neopodstatnenosť predmetného návrhu vyplýva v podstate z toho, že jeho odôvodneniu chýba akákoľvek argumentácia v tom smere, že by konanie navrhovateľky nebolo v rozpore s právami a povinnosťami uloženými jej ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, a teda neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by ústavný súd mohol kvalifikovať ako relevantné v rámci konania podľa § 73a zákona o ústavnom súde. Z toho dôvodu ústavný súd návrh už po jeho predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnený.

Navrhovateľka poukazujúc na negatívny dopad, ktorý by pre ňu a jej rodinu malo zaplatenie pokuty uloženej namietaným rozhodnutím, sa svojím návrhom domáha toho, aby ústavný súd namietané rozhodnutie zrušil.

Zákon o ústavnom súde však nepriznáva ústavnému súdu vo vzťahu k pokutám uloženým verejným funkcionárom podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu moderačné oprávnenie ani možnosť zrušiť napadnuté rozhodnutie bez toho, aby dospel k záveru, že konanie verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, pričom zistené skutočnosti v okolnostiach daného prípadu prijatie takéhoto záveru neumožňujú.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu navrhovateľky po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd poznamenáva, že v konaní o preskúmaní rozhodnutia výboru vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom rozhoduje ústavný súd v súlade s § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veci samej buď uznesením, ktorým potvrdí napadnuté rozhodnutie výboru, alebo nálezom,

ktorým napadnuté rozhodnutie výboru zruší. Pretože osobitná úprava konania o preskúmaní rozhodnutia výboru vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom obsiahnutá v ustanoveniach § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde neustanovuje, pokiaľ ide povinnosť predbežného prerokovania každého návrhu na neverejnom zasadnutí, inak (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde), je podľa názoru ústavného súdu aj v týchto konaniach potrebné uplatniť postup podľa § 25 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde. Z uvedeného vyplýva, že senát ústavného súdu môže odmietnuť návrh už po jeho predbežnom prerokovaní, a to v prípade, že zistí existenciu niektorého z dôvodov uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Takýmto dôvodom je aj zistenie, že podaný návrh je celkom nedôvodný a evidentne bez nutnosti ďalšieho skúmania ho možno kvalifikovať ako návrh zjavne neopodstatnený. V takomto prípade nepovažuje ústavný súd za nevyhnutné ani za účelné rozhodovať najskôr o prijatí návrhu na ďalšie konanie a následne v konaní vo veci samej napadnuté uznesenie výboru uznesením potvrdiť. Takýto postup je v súlade s uznesením pléna ústavného súdu č. k. PLz. ÚS 1/07-3 z 2. mája 2007, podľa ktorého „Na konanie o návrhoch vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. sa vzťahuje § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje“.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2008